

รายวิชาคณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค15101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การหารจำนวนนับด้วยจำนวนนับ
ที่ผลหารเป็นทศนิยม 1 ตำแหน่ง

ผู้สอน ครูพงษ์ธร รอดจินดา

ครูอภาภรณ์ สุขสำราญ

การหารจำนวนนับด้วยจำนวนนับ ที่ผลหารเป็นทศนิยม 1 ตำแหน่ง

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถหาผลหาร
จำนวนนับด้วยจำนวนนับ
ที่ผลหารเป็นทศนิยม 1 ตำแหน่ง

ทบทวนการหาผลหาร โดยการเขียนในรูปเศษส่วน
แสดงตัวตั้งคูณด้วยส่วนกลับของตัวหาร

$$9 \div 2$$

$$\begin{aligned} 9 \div 2 &= 9 \times \frac{1}{2} \\ &= \frac{9}{2} \end{aligned}$$

$$77 \div 5$$

$$\begin{aligned} 77 \div 5 &= 77 \times \frac{1}{5} \\ &= \frac{77}{5} \end{aligned}$$

ทบทวนการหาผลหาร โดยการเขียนในรูปเศษส่วน

แสดงตัวตั้งคูณด้วยส่วนกลับของตัวหาร

$$12 \div 8$$

$$\begin{aligned} 12 \div 8 &= 12 \times \frac{1}{8} \\ &= \frac{\cancel{12}^3}{\cancel{8}_2} \\ &= \frac{3}{2} \end{aligned}$$

$$15 \div 6$$

$$\begin{aligned} 15 \div 6 &= 15 \times \frac{1}{6} \\ &= \frac{\cancel{15}^5}{\cancel{6}_2} \\ &= \frac{5}{2} \end{aligned}$$

การหารจำนวนนับด้วยจำนวนนับที่ผลหารเป็นทศนิยม 1 ตำแหน่ง

พิจารณาการหาผลหาร $42 \div 5$ โดยการตั้งหาร

$$\begin{array}{r} 8 \\ 5 \overline{)42} \\ \underline{40} \\ 2 \end{array}$$

นำ 5 ไปหาร 42 ได้ผลหาร
เป็น 8 เหลือเศษ 2

แต่เนื่องจาก $42 = 42.0$

ดังนั้น จึงเขียน 42 ในรูปทศนิยมเป็น 42.0 แล้วนำ 5 ไปหาร

จนกว่าจะเหลือเศษเป็น 0

พิเคราะห์การหาผลหารของ $42 \div 5$

แสดงการตั้งหารได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 นำ 5 ไปหาร 42 ได้ผลหารเป็น 8 เหลือเศษ 2

$$\begin{array}{r} 8 \\ 5 \overline{)42.0} \\ \underline{40} \\ 2.0 \end{array}$$

← 5×8

$$42 - 40 = 2$$

$$2 = 2.0$$

พิจารณาการหาผลหารของ $42 \div 5$

ขั้นที่ 2 นำ 5 ไปหาร 2.0 ได้ผลหารเป็น 0.4 เหลือเศษ 0

$$\begin{array}{r} 8.4 \\ 5 \overline{) 42.0} \\ \underline{40} \\ 2.0 \\ \underline{2.0} \\ \underline{} 0 \end{array}$$

ตรวจสอบ $5 \times 8.4 = 42.0 = 42$

ดังนั้น $42 \div 5 = 8.4$

หาผลหารของ $42 \div 5$ โดยการเขียนในรูปเศษส่วน
แสดงตัวตั้งคูณด้วยส่วนกลับของตัวหาร

$$42 \div 5$$

นำตัวตั้งคูณด้วยส่วนกลับ
ของตัวหาร

$$\begin{aligned} 42 \div 5 &= 42 \times \frac{1}{5} &= \frac{84}{10} \\ &= \frac{42}{5} &= 8.4 \\ &= \frac{42 \times 2}{5 \times 2} \end{aligned}$$

ขยายส่วน 5 ให้เป็น 10

ดังนั้น $42 \div 5 = 8.4$

หาผลหาร $15 \div 6$ โดยการตั้งหาร

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 2.5 \\ 6 \overline{) 15.0} \\ \underline{12} \\ 3.0 \\ \underline{3.0} \\ 0 \end{array}$$

$15 = 15.0$

6×2

$15 - 12 = 3$
 $= 3.0$

ตรวจสอบ $6 \times 2.5 = 15.0 = 15$

ดังนั้น $15 \div 6 = 2.5$

ตอบ ๒.๕

หาผลหารของ $15 \div 6$ โดยการเขียนในรูปเศษส่วน

แสดงตัวตั้งคูณด้วย $\frac{1}{6}$ นำตัวตั้งคูณด้วยส่วนกลับของตัวหาร

$$\begin{aligned} 15 \div 6 &= 15 \times \frac{1}{6} &= \frac{5 \times 5}{2 \times 5} \\ &= \frac{\cancel{15}^5}{\cancel{6}_2} &= \frac{25}{10} \\ &= \frac{5}{2} &= 2.5 \end{aligned}$$

ขยายส่วน 2 ให้เป็น 10

ดังนั้น $15 \div 6 = 2.5$

ตัวอย่าง $45 \div 6$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 7.5 \\ 6 \overline{)45.0} \\ \underline{42} \\ 3.0 \\ \underline{3.0} \\ \underline{0} \end{array}$$

ตรวจสอบ $6 \times 7.5 = 45.0 = 45$

ดังนั้น $45 \div 6 = 7.5$

ตอบ ๗.๕

หรือ $45 \div 6 = 45 \times \frac{1}{6}$

$$= \frac{\cancel{45}^{15}}{\cancel{6}_2}$$
$$= \frac{15 \times 5}{2 \times 5}$$
$$= \frac{75}{10} = 7.5$$

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 2-3 คน
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแสดงวิธีหาผลหารโดยการตั้งหาร และโดยการเขียนในรูปเศษส่วน
3. โดยแต่ละกลุ่ม จับฉลากกลุ่มละ 1 ข้อ
4. เมื่อทำเสร็จแล้วให้นักเรียนส่งตัวแทนมานำเสนอผลงาน

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มแสดงวิธีหาผลหารโดยการตั้งหาร และโดยการเขียนในรูปเศษส่วน
2. นักเรียนออกมานำเสนอผลงาน

แสดงวิธีหาผลหารโดยการตั้งหาร
และโดยการเขียนในรูปเศษส่วน

$$1) 7 \div 2$$

$$2) 90 \div 12$$

$$3) 22 \div 5$$

1) $7 \div 2$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 3.5 \\ 2 \overline{) 7.0} \\ \underline{6} \\ 1.0 \\ \underline{1.0} \\ \underline{0} \end{array}$$

$$\begin{aligned} \text{หรือ } 7 \div 2 &= 7 \times \frac{1}{2} \\ &= \frac{7}{2} \\ &= \frac{7 \times 5}{2 \times 5} \\ &= \frac{35}{10} = 3.5 \end{aligned}$$

ตอบ ๓.๕

ตรวจสอบ $2 \times 3.5 = 7.0 = 7$
ดังนั้น $7 \div 2 = 3.5$

การหาผลหารของจำนวนนับกับจำนวนนับที่มี ผลหารเป็นทศนิยม 1 ตำแหน่ง

อาจหาผลหารโดยใช้วิธีการตั้งหาร

หรืออาจหาผลหารโดยเขียนจำนวนนับในรูปเศษส่วน
แสดงตัวตั้งคูณด้วยส่วนกลับของตัวหาร

แบบฝึกหัด 2.20

แบบฝึกหัด 2.21

1 แสดงวิธีหาผลหารโดยการตั้งหาร

ตัวอย่าง $9 \div 25$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 0.36 \\ 25 \overline{) 9.0} \\ \underline{7.5} \\ 1.50 \\ \underline{1.50} \\ 0 \end{array}$$

ตรวจสอบ $25 \times 0.36 = 9.00 = 9$

ดังนั้น $9 \div 25 = 0.36$

ตอบ ๐.๓๖

1) $3 \div 12$

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2) $4 \div 25$

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3) $6 \div 8$

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4) $19 \div 4$

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5) $18 \div 24$

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6) $17 \div 25$

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2 แสดงวิธีหาผลหารโดยใช้ตัวตั้งคูณด้วยส่วนกลับของตัวหาร

ตัวอย่าง $1 \div 4$

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ } 1 \div 4 &= 1 \times \frac{1}{4} \\ &= \frac{1}{4} \\ &= \frac{1 \times 25}{4 \times 25} \\ &= \frac{25}{100} \\ &= 0.25 \end{aligned}$$

ตัวตั้ง \div ตัวหาร = ตัวตั้ง \times ส่วนกลับของตัวหาร

ตอบ ๐.๒๕

1) $12 \div 16$

วิธีทำ

2) $15 \div 4$

วิธีทำ

3) $7 \div 20$

วิธีทำ

4) $24 \div 25$

วิธีทำ

5) $39 \div 12$

วิธีทำ

6) $40 \div 32$

วิธีทำ

ตรวจสอบคำตอบโดยใช้เครื่องคิดเลข

สรุปบทเรียน

การหารจำนวนนับด้วยจำนวนนับที่ผลหารเป็นทศนิยม 1 ตำแหน่ง โดยการตั้งหาร อาจใช้หลักการเดียวกันกับการหารทศนิยมด้วยจำนวนนับ โดยเขียนจุดทศนิยมของผลหารให้ตรงกับทศนิยมของตัวตั้ง

หรืออาจหาผลหารโดยเขียนจำนวนนับในรูปเศษส่วน โดยใช้ตัวตั้งคูณด้วยส่วนกลับของตัวหาร แล้วหาผลหารของจำนวนนับกับเศษส่วน และเขียนผลหารในรูปทศนิยม

บทเรียนครั้งต่อไป

การหารจำนวนนับด้วยจำนวนนับ
ที่ผลหารเป็นทศนิยมไม่เกิน 2 ตำแหน่ง

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. แบบฝึกหัด 2.21

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

